

Laukaan kunta

Talouden tasapainottamisen ohjausryhmä

Valtuutustoryhmät

Kunnanjohtaja

Sivistysjohtaja

Talous- ja henkilöstöjohtaja

ASIA Satavuon koulun Vanhempainyhdistyksen kannanotto koskien Laukaan kunnan tasapainottamisohjelman suunniteltuja säästötoimenpiteitä

Laukaan kunnan säästötoimenpiteinä ehdotetaan muun muassa perusopetuksen palveluverkon tiivistämistä, opettajaresurssin ja perusopetuksen koulunkäynnin ohjaajien määrän vähentämistä, erityisopetuksen työskentelytapojen ja järjestämistapojen tarkastamista, perusopetuksen oppimateriaalien, oppikirjojen ja tarvikkeiden leikkausta.

Satavuon koulun Vanhempainyhdistyksen kokemuksen mukaan **perusopetuksen palveluverkon tiivistäminen** kouluja lakkauttamalla ja niitä yhdistelemällä on iso muutos sekä oppilaille että vanhemmille, mutta yli viiden vuoden kokemuksella voidaan todeta pienten koulujen yhdistämisen yhdeksi kouluksi olleen hyvä ratkaisu. Luokka-asteilla on enemmän oman ikäisiä luokkatovereita ja koulussa turvallisia aikuisia.

Opettajien ja koulunkäynnin ohjaajien määrää ei tule vähentää vaan säästöt tulee kohdistaa muualle. **Perusopetuksen opettajaresurssin ja koulunkäynnin ohjaajien määrän vähentäminen** heikentää yleisesti erittäin haitallisesti lasten koulunkäynnin edellytyksiä ja oppivelvollisuuden suorittamista. Luokkakoot ovat jo nyt isoja, levottomuudet luokissa tulevat entisestään lisääntymään ja vähenevän henkilökunnan mahdollisuudet puuttua oppilaiden väliin ristiriita- ja tapaturmatilanteisiin vähenevät, opetuksen laatu heikkenee, mahdollisuus yksilön tarpeiden huomioon ottamiseen ja ohjaukseen sekä tuen antamiseen vähenee, joka näkyy etenkin hiljaisten ja sopeutuvien oppilaiden huomiotta jäämisenä.

Säästökohteista päätettäessä pitkällä tähtäimellä kustannustehokkuus edellyttää nykyisen opettaja- ja ohjaajaresurssin pitämistä ennallaan. Satavuolla kaikki erityisen tuen ja tehostetun tuen lapset on saatu integroitua tavalliseen luokkaan pienryhmien sijaan nimenomaan riittävän ohjaaja ja opettaja määrän vuoksi. Pienryhmässä on 8-10 lasta, opettaja ja vähintään yksi ohjaaja. Pienryhmiä ei ole tarpeen perustaa, koska opetus mahdollistetaan yksilön tuen tarpeet huomioon ottaen samassa luokassa muiden kanssa, jolloin tuen tarpeessa olevan lapsen leimaantumisen ja syrjäytymisen riski pienenee. Lakisääteinen perusopetus järjestetään jo nyt kustannustehokkaasti lasten edun mukaisesti mm. erilaisten järjestelyjen ja jouston avulla, eikä nykyisiä resursseja tule karsia. Nykyisillä resursseilla mahdollistetaan tuen tarpeen palveluiden tarjoaminen laajemmin sitä tarvitseville luokka-asteista riippumatta.

Toimintasuunnitelmassa määritellään oppimisympäristöksi koulurakennuksen lisäksi muita paikkoja ja tiloja. Henkilökunnan määrää vähennettäessä poistuu mahdollisuus opetuksen

monimuotoisuuteen kuten ulko-opetukseen ja luontoretkiin, jotka on todettu erittäin opettavaisiksi, hyödyllisiksi sekä oppilaidenkin mielestä mielekkääksi oppimismuodoksi.

Säästöä tavoitellaan saavan myös **erityisopetuksen työskentelytapojen ja järjestämistapojen tarkastamisella** palkkaamalla ulkopuolinen konsultti suunnittelemaan erityisopetus uudelleen. Vanhempainyhdistyksen näkemyksen mukaan Satavuon koulussa erityisopetuksen resurssi vastaa tällä hetkellä juuri ja juuri tarpeeseen tarjoamalla oikea-aikaista tukea suljettujen pienryhmien sijaan järjestämällä avoimia pienryhmätunteja. Erityisopetuksen resurssien leikkaaminen johtaa jo lyhyen ajan kuluttua moninaisiin ongelmiin, joiden korjaaminen edellyttää huomattavia taloudellisia resursseja lähitulevaisuudessa. Leikkauksen seurauksena jouduttaisiin arvioimaan erityisen tuen oppilaiden lähikoulu uudelleen ja lähikoulun muuttuessa järjestämään kuljetus kauempana sijatsevaan koulun, jossa erityisen tuen resursseja ja pienryhmäopetusta on tarjolla. On selvää, että tavoiteltavat säästötoimet eivät tuolloin toteudu vaan kustannuserä siirtyy henkilöstöresursseista kuljetuskustannuksiin. Erityisopetuksen resursseja karsimalla ei saavuteta tavoiteltua kustannussäästöä.

Suunnitellut säästötoimenpiteet kohdentuvat myös perusopetuksen **oppimateriaalien, oppikirjojen ja tarvikkeiden hankintaan**. Vanhempainyhdistys esittää huolensa siitä, että opetussuunnitelman mukainen opetus ei toteudu, jos opetusmateriaaleista edelleen karsitaan. Esimerkiksi koulun käsityötunnit ovat suurimmalle osalle oppilaista ainoa paikka, jossa heille opetetaan tärkeitä taitoja kuten ompeleminen ja neulominen. Nämä perustaidot ovat vaarassa kadota materiaalihankintojen resurssien leikkauksen seurauksena. Oppikirjoihin suunnitellut säästötoimet -16% johtavat siihen, että joku oppikirja jää hankkimatta. Jätetäänkö lukemaan opetteleville ensimmäisen luokan oppilaille Aapinen hankkimatta?

Päätöksenteossa tulee ottaa huomioon myös perinteisten kirjojen huomattavasti edullisempi hankintahinta verrattuna vastaavien sähköisten aineistojen hankintaan.

Päätöksenteossa tulee ottaa huomioon säästötoimenpiteiden haitalliset vaikutukset lakisääteisesti tuotettaviin palveluihin. Vaikka perusopetukseen kohdistuvien säästöjen rahallinen määrä olisi pieni, sen haitalliset vaikutukset ovat käytännössä valtavia ja kauaskantoisia. Ilman tarvittavaa tukea jääneen lapsen riski syrjäytymiseen kasvaa olennaisesti ja lapsi voi alkaa oireilemaan jopa siinä määrin, että peruskoulu voi jäädä läpäisemättä, jolloin korjaavista toimenpiteistä maksetaan moninkertaista hintaa verrattuna lyhyellä tähtämellä saatuihin säästöihin.

Perusopetukseen kohdistuvat säästöt vaikuttavat edellä mainittujen lisäksi olennaisesti myös koulunkäynnin mielekkyyteen, henkilökunnan jaksamiseen, opetuksen tason heikkenemiseen, työrauhan puutteeseen, turvallisuuden heikkenemiseen, koulumotivaatin puuttumiseen eli vaikutukset kohdistuvat jokaiseen oppilaaseen sekä henkilökunnan jäseneseen.

Näin ollen voidaan todeta, että säästötoimenpiteet tulee kohdistaa muualle kuin lakisääteisen perusopetuksen ydintoimintoihin. Perusopetuksesta leikkaaminen on erittäin lyhytnäköistä politiikkaa eikä siitä saatava kustannushyöty ole tosiasiallisesti kannattavaa, koska säästöjen aiheuttamien vahinkojen korjaaminen tulee maksamaan kunnalle jo lähivuosina monin kertaisesti enemmän kuin siitä näennäisesti saatu kustannussäästö.

Vuonteella syyskuun 22.päivänä vuonna 2023

Satavuon koulun Vanhempainyhdistys